herpy

GEKKOER

Saurodactylus mauritanicus

Saurodactylus mauritanicus er en svært liten, bakkelevende gekko fra det nordøstlige Marokko og det nordvestlige Algerie. Kroppen måler bare omtrent 3 cm fra snute til kloakk, den er aktiv om dagen og i skumringen, og hunnen legger ett egg om gangen. Det finnes nesten ingen kunnskap om stell av arten, så veiledningen bygger på klimaet i utbredelsesområdet.

Familie: Sphaerodactylidae Engelsk: Morocco lizard-fingered gecko Tidligere navn: *Gymnodactylus mauritanicus; Saurodactylus desertorum* Publisert 16. november 2026

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**3 cm** snute-kloakk-lengde
Levealder	**5-10 år**
Aktiv	**Om dagen og i skumringen**
Levevis	**Bakkelevende**
Biotop	**Halvørken og klippeterreng**
Vanskelighetsgrad	**Erfaren**

STELL

Min. terrarium	**40 × 30 × 30 cm** L × B × H for 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**22-28 °C**
Varmeplass	**30-32 °C**
Temperatur, natt	**12-18 °C**
Luftfuktighet	**40-60 %**
UVB	**Anbefalt** Ferguson-sone 1
Kosthold	**Insekter og små leddyr (spretthaler, bananfluer)**
Holdes	**Alene eller parvis**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Kullstørrelse	**1 egg**
Inkubasjon	**60-90 dager** ved 24-28 °C

VERN OG PAPIRER

CITES	**Ikke listet**
EU-vedlegg	**Ikke listet**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Saurodactylus mauritanicus er en svært liten gekko i familien Sphaerodactylidae og typeart for slekten *Saurodactylus*. Den måler høyst omtrent 34 mm fra snute til kloakk. Slektsnavnet er dannet av gresk sauros (øgle) og daktylos (finger), og artsnavnet henviser til Mauretania, det gamle navnet på Nordvest-Afrika.

Arten ble beskrevet i 1836 under navnet *Gymnodactylus mauritanicus* med Alger som typelokalitet. *Saurodactylus brosseti* fra det vestlige Marokko ble i 1957 beskrevet som underart av den, men regnes i dag som en selvstendig art. Bestandene i det vestlige og sørlige Marokko hører til *Saurodactylus brosseti*-komplekset, så eldre angivelser av *S. mauritanicus* derfra gjelder andre arter.

Kjønnsforskjeller er ikke dokumentert. Det finnes nesten ingen kunnskap om artens liv i fangenskap, og levealderen i boksen (5-10 år) er et anslag for en liten gekko.

Utbredelse og leveområde

Saurodactylus mauritanicus lever i det nordøstlige Marokko og det nordvestlige Algerie og dessuten i de spanske områdene Melilla, Chafarinas-øyene og på øya Alborán. Den finnes fra kysten og opp til omtrent 1.200 m over havet.

Vest-Sahara nevnes fortsatt i noen oversikter, men bestandene der hører til *Saurodactylus brosseti*-komplekset. Arten vurderes på IUCNs globale rødliste som ikke truet; i Algerie er bestanden i tilbakegang.

> **Naturlig utbredelse:** Marokko og Algerie.

LEVEOMRÅDE

Saurodactylus mauritanicus lever i middelhavsklima i skog, klippeterreng, på dyrket mark og beiteområder. Den lever på bakken og er aktiv om dagen og i skumringen.

Somrene er varme og tørre, og vintrene er milde og fuktigere. Temperaturer og luftfuktighet i leveområdene er ikke dokumentert, så tallene i boksen bygger på klimaet.

Les mer: Luftfuktighet, sprøyting og ventilasjon

Stell

TERRARIET

Det finnes nesten ingen kunnskap om stell av *Saurodactylus mauritanicus*. Klimaet i utbredelsesområdet er middelhavsaktig med varme, tørre somre og milde, fuktigere vintre, og arten er en svært liten, bakkelevende gekko. *Euleptes europaea* er en annen liten gekko i samme familie og lever i et lignende middelhavsklima.

Et par kan holdes i et terrarium på 40 × 30 × 30 cm. Bunnarealet betyr mer enn høyden. Bruk en bunn av sand blandet med leirholdig jord i et lag på 4-5 cm, og legg flate steiner, korkbark og tørt løv som skjul i både den varme og den kjølige enden. Steinene må stå direkte på terrariets bunn, ikke oppå sanden, slik at de ikke kan skli ned over dyret. Alle sprekker og åpninger må lukkes, for dyret er svært lite.

TEMPERATUR

Om dagen holdes bunnen på 22-28 °C med et lite varmested på 30-32 °C under en svak spotlampe styrt av en termostat. Om natten faller temperaturen til 12-18 °C. Temperaturene i leveområdene er ikke dokumentert; tallene passer til klimaet.

Om vinteren kan dagslengden og temperaturen senkes noen grader i et par måneder, slik at årsrytmen ligner middelhavsklimaets milde vintre. En egentlig vinterhvile er ikke dokumentert for arten. Mål temperaturen med digitale termometre i både den varme og den kjølige enden.

Les mer: Varme og temperatur

LUFTFUKTIGHET OG VANN

Luftfuktigheten i leveområdene er ikke dokumentert; 40-60 % passer til klimaet. Spray terrariet lett annenhver til hver tredje dag, slik at det sitter dråper på stein og blader som dyret kan drikke, og la det tørke opp mellom sprayingene. Gi et fuktig skjul, for eksempel en liten boks med fuktig kokosfiber, slik at dyret selv kan velge. En vannskål er ikke nødvendig.

LYS OG UVB

Saurodactylus mauritanicus er aktiv om dagen og i skumringen. Et svakt UVB-rør i den ene enden av terrariet med rikelig med skygge og skjul anbefales; Ferguson-sone 1 passer for en liten gekko som mest ferdes i skygge og skumring, men sonen er ikke målt for arten. Dryss dessuten fôrdyrene med kalk og D3-vitamin.

Ha lyset på i omtrent 12-13 timer om dagen om sommeren og 10 timer om vinteren, styrt av en tidsbryter.

Les mer: Lys og UVB Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

FÔRING

I naturen lever arten av små leddyr. Fôrdyrene må være svært små, ikke større enn dyrets hode: spretthaler, bananfluer, nyklekte siriss og små skrukketroll.

Fôr annenhver dag med så mye som dyret spiser på omtrent fem minutter, og dryss fôrdyrene lett med kalk ved hver fôring og med vitaminer annenhver til hver tredje fôring. Sørg for en stabil tilgang på små fôrdyr før dyret anskaffes.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl

ATFERD OG HÅNDTERING

Arten jager som en bakholdsjeger: den sitter stille og slår til når et lite insekt kommer forbi. Atferden i fangenskap er ikke dokumentert. Hold dyret enkeltvis eller et par i et romslig terrarium med mange skjul. To hanner skal ikke holdes sammen. Dyret er for lite og skjørt til å håndteres og flyttes ved at man lar det krabbe inn i en liten beholder.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Alder ved kjønnsmodenhet og kjønnsforskjeller er ikke dokumentert for arten. Hos så små gekkoer er kjønnet vanskelig å se uten lupe; se etter hemipenisbulene ved halerota. Et par kan derfor ikke settes sammen sikkert.

PARRING

Parring og avl i fangenskap er ikke dokumentert for arten. Et par i et romslig terrarium med mange skjul og en tydelig årstidsrytme, med kortere dager og litt kjøligere temperaturer om vinteren, er et rimelig utgangspunkt.

EGGLEGGING OG KULL

Hunnen legger ett egg om gangen. Hvor mange egg hun legger i året, er ikke dokumentert. Gi henne et lett fuktig sted under en flat stein eller et stykke bark, og sjekk jevnlig etter egg. Et egg tas forsiktig ut, uten at det vendes.

INKUBASJON

Inkubasjonen er ikke dokumentert for arten. Boksens 60-90 dager ved 24-28 °C er et anslag ut fra andre små gekkoer. Legg egget i en liten ventilert boks med lett fuktig vermikulitt, og ikke vend det.

OPPDRETT AV UNGER

Oppdrett er ikke dokumentert for arten. Ungene er svært små og skal ha spretthaler og nyklekte bananfluer hver dag, dryssede med kalk, i en liten, tett boks med samme innredning som de voksnes.

Helse og vanlige feil

Det er ikke dokumentert sykdommer som er særlige for *Saurodactylus mauritanicus*. Som hos andre svært små gekkoer er de typiske problemene:

- For lite kalk og D3-vitamin, som kan gi bløte knokler og skjelving.
- Ensidig fôr eller for store fôrdyr.
- For tørt terrarium uten fuktig skjul, som gir problemer med hudskifte, eller for vått terrarium, som gir hudinfeksjoner.
- Steiner og trestykker som sklir, fordi de står oppå bunnlaget.
- Slagsmål mellom hanner.

Søk veterinær med erfaring med reptiler hvis dyret går ned i vekt, ikke spiser eller virker sløvt.

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.